

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**Середня освіта. Географія. Економіка
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта (Географія)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка**

**Освітня кваліфікація: Бакалавр освіти за спеціальністю
«Середня освіта (Географія)»**

**Професійна кваліфікація: Вчитель географії, економіки, викладач закладу
фахової передвищої освіти**

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки
Голова Вченої ради**

_____/_____/_____
(протокол №__ від «__» _____202_ р.

Освітня програма вводиться в дію з__ 202_ р.

**Ректор _____ Анатолій ЦЬОСЬ
(наказ №__ від «__» _____202_ р.**

Луцьк – 2023

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки бакалаврів у галузі знань у галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Географія).

Освітньо-професійна програма заснована на компетентнісному підході підготовки здобувачів вищої освіти у галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Географія).

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою кафедр економічної та соціальної географії й фізичної географії географічного факультету Волинського національного університету імені Лесі Українки у складі:

1. Ткачук Н. М. – кандидат педагогічних наук, керівник робочої групи;
2. Барський Ю.М. – доктор економічних наук, професор;
3. Потапова А. Г. – кандидат географічних наук, доцент;
4. Поручинський В. І. – кандидат географічних наук, доцент;
5. Тарасюк Н. А. – кандидат географічних наук, доцент;
6. Мельнічук М. М. – кандидат географічних наук, професор;
7. Мартинюк О. В. – заслужений вчитель України, заступник директора з навчально-виховної роботи Комунального закладу «Луцька гімназія №21 імені Михайла Кравчука Луцької міської ради Волинської області»;
8. Пилипчук Л. О. – здобувач освіти першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми «Середня освіта. Географія. Економіка».

Освітня програма погоджена вченою радою географічного факультету, та Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Порядок розробки, експертизи, затвердження і внесення змін в освітню програму регулюється Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форм навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки та Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, затвердженими Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки.

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 014 Середня освіта (Географія)

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітня кваліфікація	Бакалавр освіти за спеціальністю «Середня освіта (Географія)»
Професійні кваліфікації	Вчитель географії, економіки, викладач закладу фахової передвищої освіти
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта. Географія. Економіка
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний. Обсяг освітньої програми реалізується за двома термінами навчання: 240 кредитів ЄКТС, загальний термін навчання – 3 роки 10 місяців (на основі повної загальної середньої освіти); 120 кредитів ЄКТС, загальний термін навчання – 1 рік 10 місяців (на основі молодшого спеціаліста, молодшого бакалавра)
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми виданий Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти №3413 від 20/05/2022
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність документа про повну загальну середню освіту або диплома молодшого бакалавра, молодшого спеціаліста
Мови викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://vnu.edu.ua/uk/all-educations
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Метою освітньої програми є підготовка висококваліфікованих учителів географії, економіки здатних професійно розв'язувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми у галузі 01 Освіта / Педагогіка (за спеціальністю 014 Середня освіта (Географія)), передбачає формування інтегральних, загальних і фахових компетентностей для виконання професійних завдань у закладах загальної середньої освіти різних типів, застосовуючи сучасні психолого-педагогічні теорії, методики, технології, самонавчання, дослідження, впровадження інновацій.	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Географія) 014.07 Середня освіта (Географія) <i>Цілі навчання:</i> формування конкурентоспроможних фахівців із високим рівнем професійної компетентності на засадах оволодіння основами географічних, економічних й психолого-педагогічних наук, формування у здобувачів здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі з організації освітнього процесу, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання (за предметною спеціальністю, спеціалізацією), які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов. <i>Об'єкти вивчення та діяльності:</i> освітній процес у закладах середньої освіти із географії, економіки, підприємництва та фінансової грамотності. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> поняття, категорії, концепції, принципи із фізичної, соціально-економічної географії та економічних наук достатні для формування предметних компетентностей за відповідною спеціальністю, спеціалізацією; теоретичні основи наук про освіту, прикладні аспекти загальної та вікової психології, педагогіки та методики навчання географії в закладах загальної середньої освіти; методики навчання економіки, підприємництва та фінансової грамотності (рівень базової середньої освіти). <i>Методи, методики і технології:</i> Методи відповідних наук. Освітні технології та методики формування компетентностей за відповідними спеціальностями в закладах загальної середньої освіти, моніторинг педагогічної діяльності, інформаційно-комунікаційні технології. <i>Інструменти та обладнання:</i> сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання для освітнього процесу; спеціалізоване лабораторне та технологічне обладнання і програмне забезпечення; бібліотечні ресурси та технології; навчально-дидактичне та методичне забезпечення викладання шкільних курсів географії, економіки, підприємництва та фінансової грамотності, бази для проведення навчальних і виробничої практик (за договорами про співпрацю).
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма ґрунтується на методології та фундаментальних засадах науки, а також на результатах сучасних наукових досліджень у сфері освітньої діяльності.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітньо-професійна програма передбачає здобуття поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь, навичок у сфері освітньої діяльності, опанування загальними засадами методології наукової та професійної педагогічної діяльності, набуття компетентностей, достатніх для здійснення ефективного компетентнісного навчання географії, економіки, підприємництва та фінансової грамотності, проведення дослідницької та інноваційної діяльності в освітньому процесі з урахуванням сучасних вимог освіти, світових рекомендацій з географічної, економічної освіти. Ключові слова: вчитель, географія, економіка, інноваційна діяльність, освітня діяльність, методи навчання, сучасні технології навчання, теорія та методика навчання географії, економіки, підприємництва та фінансової грамотності.
Особливості програми	Підготовка фахівців із додатковою спеціалізацією; посилена компетентнісно орієнтована практична підготовка, яка реалізується через:

	- поєднання навчальної діяльності студентів із педагогічними, виїзними польовими навчальними практиками; - здійснення краєзнавчої дослідницько-пошукової роботи з проєкцією на її реалізацію у позакласній і позашкільній роботі з учнівською молоддю; - викладання шкільних курсів з економіки, підприємництва та фінансової грамотності з метою формування ключової компетентності підприємливості та фінансової грамотності; - спрямування педагогічної практики на проєктування та проведення компетентнісно-орієнтованих уроків. Програма забезпечує наступність у кваліфікаційній підготовці учителів географії, економіки, підприємництва та фінансової грамотності з урахуванням переходу до Нової української школи, Державного стандарту базової середньої освіти.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Заклади загальної та спеціалізованої, професійної (професійно-технічної), позашкільної, фахової передвищої освіти, міжшкільні ресурсні центри (міжшкільні навчально-виробничі комбінати), установи та організації у сфері освіти. Випускники можуть працювати за професіями згідно з Національним класифікатором професій / ДК // 003:2010 (із змінами): Вчитель закладу загальної середньої освіти. Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми Викладач закладу фахової передвищої освіти 3340 – асистент вчителя 3340 – викладач-стажист
Подальше навчання	Продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти, 7-му кваліфікаційному рівні НРК. Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі вищої освіти, подальше підвищення кваліфікації за фахом.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Отримання загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей забезпечено комплексним поєднанням нормативних освітніх компонентів та спеціальних (фахових, предметних), навчальних та педагогічних практик. Навчання студентоцентроване, проблемно-орієнтоване за принципом «навчаючись-досліджуємо», реалізація якого передбачає максимальний розвиток умінь та навичок шляхом впровадження практик та дослідницької роботи студентів. Активні (проблемні, інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі) та пасивні (пояснювально-ілюстративні) технології та методи. Методи географічних наук (польових досліджень та обробки географічної інформації, зокрема з використанням інформаційних технологій). Методики освітніх наук і психології з організації освітнього процесу. Методика формування предметних компетентностей з географії в закладах загальної середньої освіти, методика навчання економіки, підприємництва та фінансової грамотності (рівень базової середньої освіти).
Оцінювання	Поточний та модульний контроль, письмові та усні заліки, екзамени (переважно у формі комп'ютерного тестування), 100-бальна шкала

	оцінювання в системі ЕКТС через такі види контролю з накопиченням отриманих балів: поточний (усне та письмове опитування), контрольний, проміжний (захист лабораторних, практичних, самостійних робіт, семінарські заняття, контрольні роботи), підсумковий (письмові екзамени (переважно у тестовій формі), захист курсових робіт, залікові роботи, захисти звітів з практик), самоконтроль, атестація (кваліфікаційний іспит).
6 –Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю. ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі. ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів). ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня. ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій. ЗК9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку. ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.
Фахові компетентності (ФК)	ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету. ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

	ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів. ФК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення. ФК5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання. ФК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них. ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу. ФК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства. ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.
Предметні компетентності (ПК)	ПК1. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства. ПК2. Здатність доцільно і критично використовувати географічні та економічні поняття, концепції, парадигми, теорії, ідеї, принципи для пояснення письмовими, усними та візуальними засобами географічних явищ і соціально-економічних процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, державному, локальному). ПК3. Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі (світу), материків і океанів, України. ПК4. Здатність розуміти та пояснювати особливості природних компонентів і об'єктів у сферах географічної оболонки, взаємозв'язки в ландшафтах. ПК5. Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів і форм організації життя людей. ПК6. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних та економічних чинників її розвитку, аналізувати й пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України та регіону. ПК 7. Здатність чітко й логічно відтворювати основні теорії та закони, оцінювати нові відомості й інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу відповідно до вимог Державних стандартів загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство» в школі. ПК8. Здатність реалізовувати красназавчий підхід на уроках географії, у позакласній і позашкільній роботі з учнівською молоддю.

	ПК. 9. Здатність відтворювати основні теорії та закони економіки, оцінювати нові відомості й інтерпретації в контексті формування в учнів системних економічних знань, компетентності підприємливості та фінансової грамотності.
--	---

7 – Програмні результати навчання

РН1. *Відтворює* основні концепції та принципи педагогіки і психології; *враховує* в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

РН2. *Демонструє* вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

РН3. *Називає і аналізує* методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; *класифікує* форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

РН4. *Здійснює* добір і *застосовує* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично *оцінює* результати їх навчання та ефективність уроку.

РН5. *Вибирає* відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; *аналізує* динаміку особистісного розвитку учнів, *визначає* ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН6. *Називає і пояснює* принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

РН7. *Демонструє* знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), *оперує* базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН8. *Генерує* обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.

РН9. *Застосовує* сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

РН10. *Демонструє* володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

РН11. *Виявляє* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснює* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

РН12. *Аналізує* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснює* об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

РН13. *Демонструє* знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН 1. *Знає та розуміє* основні концепції, парадигми, теорії та загальну структуру географії, економіки предмет їх дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії розвитку географічної та економічної науки.

ПРН 2. *Пояснює* просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях.

ПРН 3. *Описує* основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих їхніх компонентів, класифікує зв'язки й залежності між компонентами, знає причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них.

ПРН 4. *Пояснює* зміни, які відбуваються в географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, *формулює* наслідки й детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства.

ПРН 5. *Формує* в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі, застосовувати алгоритми користування друкованою і цифровою картографічною продукцією при характеристиці окремих географічних об'єктів і територій.

ПРН 6. *Застосовує* базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, економіки, теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно-географічні та суспільно-географічні, економічні явища і процеси, пов'язувати й порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії, економіки.

ПРН 7. *Уміє* характеризувати природні регіони, ландшафти й біогеоценози, пояснювати їхні особливості та взаємозв'язки, сформовані географічним положенням й іншими географічними чинниками (зокрема під час навчальних польових практик).

ПРН 8. *Розуміє* глобальні суспільно-географічні процеси, *вміє* складати характеристики населення світу, секторів і галузей світового господарства.

ПРН 9. *Характеризує і оцінює* природні умови і ресурси, населення та господарство України, її роль і місце в сучасних суспільно-географічних процесах у світі; *знає і розуміє* географічні особливості свого адміністративного регіону.

ПРН 10. *Знає, розуміє і демонструє здатність реалізовувати* теоретичні й методичні засади навчання географії, економіки, підприємництва та фінансової грамотності для виконання освітньої програми закладів загальної середньої освіти.

ПРН 11. Добирає міжпредметні зв'язки шкільних курсів географії з метою формування в учнів природничо-наукової компетентності відповідно до вимог Державних стандартів загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство»; володіє методикою навчання пропедевтичного інтегрованого курсу «Пізнаємо природу»; курсів з економіки, «Підприємництва та фінансової грамотності» на рівні базової середньої освіти

ПРН 12. *Дотримується сам* під час польових навчальних практик *та формує* відповідальне ставлення учнів до природи, повагу до культурних цінностей і традицій місцевого населення під час екскурсій, походів і експедицій з учнівською молоддю.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, які залучені до реалізації програми, мають наукові ступені та вчені звання, а також відповідний рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів професійної діяльності особи (п.38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності від 30.12.2015 р. №1187 (із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 24.03.2021 року №365). Усі викладачі раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації. До реалізації освітньої програми залучено вчителів-практиків.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення є достатнім для організації якісного освітнього процесу. Відповідно до ліцензійних умов наявні навчальні корпуси, приміщення для науково-педагогічних працівників, сучасна наукова бібліотека, гуртожитки, що об'єднані у студентське містечко, спортивні споруди. Функціонують ботанічний сад, агробіостанція, музеї, центр культури та дозвілля, їдальні.

	Для реалізації освітньої програми використовується відповідне обладнання та устаткування, зокрема: спеціалізовані навчальні лабораторії та кабінети, спеціалізована аудиторія «Інноваційний освітній простір», база практик – спортивно-оздоровчий табір «Гарт». Усі лекційні аудиторії пристосовані до використання мультимедійної техніки. Для навчальних цілей в університеті використовуються 22 комп'ютерні лабораторії Відділу технічних засобів «Центр інноваційних технологій та комп'ютерного тестування». Усі комп'ютери Центру об'єднані у корпоративну мережу з підключенням до глобальної мережі «Інтернет». Використовується сучасне програмне забезпечення: Google Maps, Google Earth MS Windows, MS Office 365, QGIS.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої програми з підготовки фахівців галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (Географія) відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях. Інформація щодо навчально-методичного забезпечення дисциплін оприлюднена на сайті факультету: - навчальні та робочі плани, - освітня програма й силабуси освітніх компонентів, - навчально-методичні комплекси освітніх компонентів (у тому числі в електронному варіанті); - інформаційний пакет навчально-методичних матеріалів в системі управління навчанням Moodle ВНУ імені Лесі Українки та авторські розробки науково-педагогічних працівників; - силабуси практик; - методичні вказівки щодо виконання курсових проєктів (робіт) та ін. Для навчальних цілей використовується наукова бібліотека, читальні зали. Читальні зали є зоною Wi-Fi. Функціонує університетський електронний репозитарій. Електронний каталог бібліотеки містить понад 526 тис. записів і доступний онлайн в режимі 24/7. Офіційний сайт ВНУ імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/uk
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність забезпечується двосторонніми договорами про взаємне співробітництво, обмін студентами та професорсько-викладацьким складом між Волинським національним університетом імені Лесі Українки та ЗВО України, регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки від 29.06.2022 р.
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність забезпечується в межах Програми Європейського Союзу ЕРАЗМУС+ за напрямом KA1: Міжнародна кредитна мобільність (ICM). На основі двосторонніх угод між ВНУ імені Лесі Українки та зарубіжними закладами вищої освіти, регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки від 29.06.2022 р.
Навчання іноземних	На основі Правил прийому до Волинського національного університету імені Лесі Українки. За умови володіння українською мовою. Іноземні здобувачі вищої освіти мають можливість вивчити українську мову на

здобувачів вищої освіти	підготовчому відділенні Навчально-наукового інституту неперервної освіти ВНУ імені Лесі Українки.
------------------------------------	--

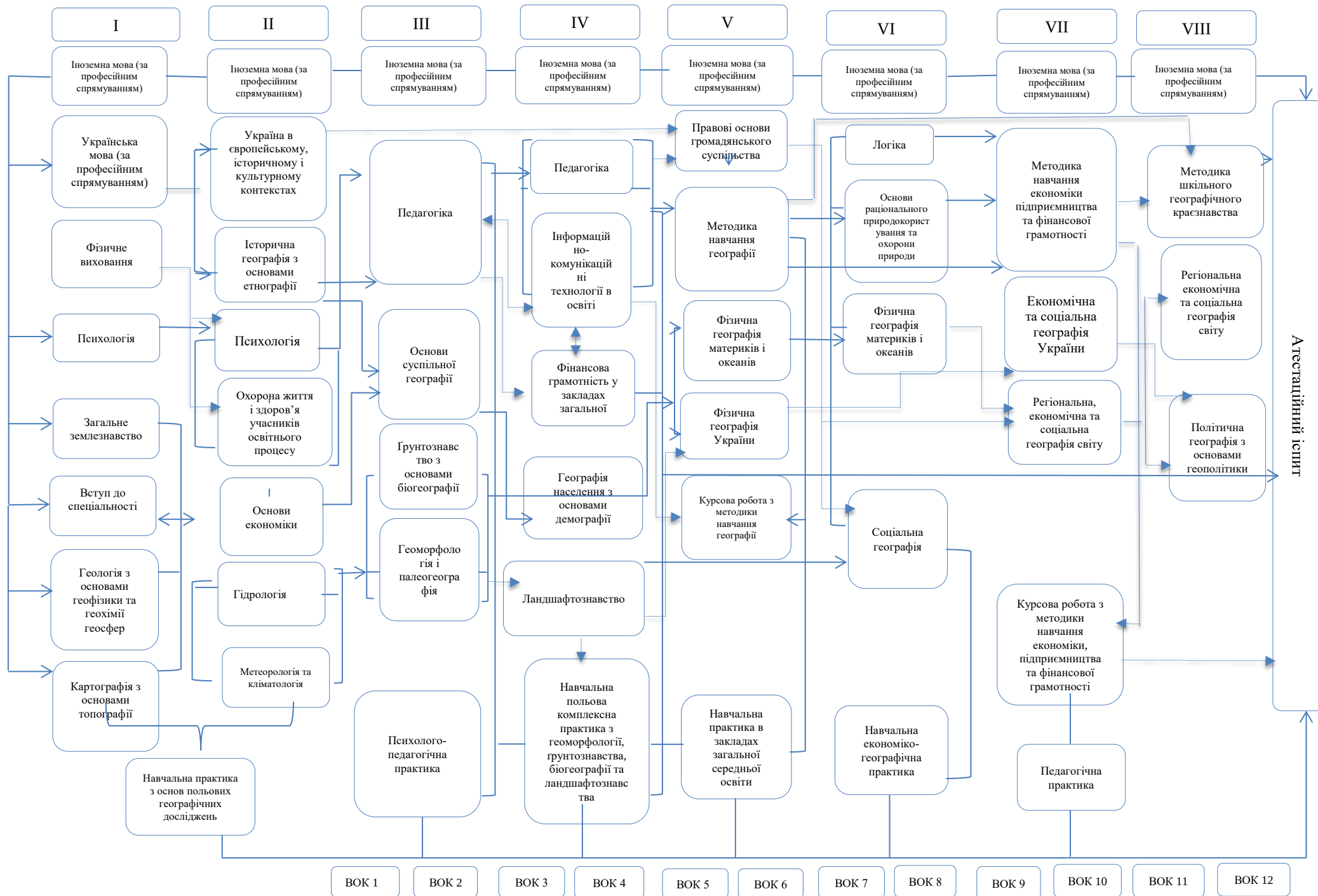
2. Перелік освітніх компонентів освітньо-професійної програми та їхня логічна послідовність

2.1. Перелік освітніх компонентів ОП

(номер п/п)	Освітні компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумк. Контролю
1	2	3	4
Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Україна в європейському історичному та культурному контекстах	3	залік
ОК 2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен
ОК 3	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	12	екзамен залік
ОК 4	Логіка	3	залік
ОК 5	Інформаційно-комунікаційні технології в освіті	3	залік
ОК 6	Фізичне виховання	2	залік
ОК 7	Правові основи громадянського суспільства	3	залік
Цикл професійної підготовки			
ОК 8	Охорона життя і здоров'я учасників освітнього процесу	3	залік
ОК 9	Педагогіка	6	Залік, екзамен
ОК 10	Психологія	6	Залік, екзамен
ОК 11	Вступ до спеціальності	3	залік
ОК 12	Методика шкільного географічного краєзнавства	4	екзамен
ОК 13	Методика навчання географії	4	екзамен
ОК 14	Методика навчання економіки, підприємництва та фінансової грамотності	4	екзамен
ОК 15	Фінансова грамотність у закладах загальної середньої освіти	4	екзамен
ОК 16	Основи економіки	4	екзамен
ОК 17	Загальне землезнавство	5	екзамен
ОК 18	Геологія з основами геофізики та геохімії геосфер	5	екзамен
ОК 19	Метеорологія та кліматологія	4	екзамен
ОК 20	Гідрологія	4	екзамен
ОК 21	Ґрунтознавство з основами біогеографії	5	екзамен
ОК 22	Геоморфологія і палеогеографія	4	екзамен
ОК 23	Основи раціонального природокористування і охорони природи	4	залік
ОК 24	Ландшафтознавство	4	екзамен
ОК 25	Фізична географія материків і океанів	7	залік

			екзамен
ОК 26	Фізична географія України	4	екзамен
ОК 27	Картографія з основами топографії	5	екзамен
ОК 28	Основи суспільної географії	4	екзамен
ОК 29	Економічна та соціальна географія України	4	екзамен
ОК 30	Соціальна географія	4	екзамен
ОК 31	Регіональна економічна та соціальна географія світу	6	залік екзамен
ОК 32	Географія населення з основами демографії	4	екзамен
ОК 33	Історична географія з основами етногеографії	4	екзамен
ОК 34	Політична географія з основами геополітики	4	екзамен
ОК 35	Курсова робота з методики навчання економіки, підприємництва та фінансової грамотності	2	залік
ОК 36	Курсова робота з методики навчання географії	2	залік
ОК 37	Навчальна практика з основ польових природничо-географічних досліджень	4	залік
ОК 38	Навчальна польова комплексна практика з геоморфології, ґрунтознавства, біогеографії та ландшафтознавства	3	залік
ОК 39	Навчальна економіко-географічна практика	3	залік
ОК 40	Психолого-педагогічна практика	3	залік
ОК 41	Педагогічна практика	8	залік
ОК 42	Навчальна практика в закладах загальної середньої освіти	3	залік
ОК 43	Атестаційний іспит	1	
ОК 44			
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		кредитів	
Цикл вибірових освітніх компонентів			
1	Вибірковий освітній компонент 1	5	залік
2	Вибірковий освітній компонент 2	5	залік
3	Вибірковий освітній компонент 3	5	залік
4	Вибірковий освітній компонент 4	5	залік
5	Вибірковий освітній компонент 5	5	залік
6	Вибірковий освітній компонент 6	5	залік
7	Вибірковий освітній компонент 7	5	залік
8	Вибірковий освітній компонент 8	5	залік
9	Вибірковий освітній компонент 9	5	залік
10	Вибірковий освітній компонент 10	5	залік
11	Вибірковий освітній компонент 11	5	залік
12	Вибірковий освітній компонент 12	5	залік
Загальний обсяг вибірових освітніх компонентів		60 кредитів	
Загальний обсяг освітньої програми		240 кредитів	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності **014 Середня освіта (Географія)** проводиться у формі комплексного кваліфікаційного іспиту та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації **Бакалавр середньої освіти зі спеціалізації «Середня освіта. Географія. Економіка»**, професійної кваліфікації **Вчитель географії, економіки закладів загальної середньої освіти для базової школи**.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності загальних компетентностей (ЗК) освітнім компонентам освітньо-професійної програми

	ЗК 1	ЗК 2.	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5.	ЗК 6.	ЗК 7	ЗК 8.	ЗК 9.	ЗК 10
ОК 1			+				+	+		+
ОК 2			+	+		+				+
ОК 3			+	+		+				+
ОК 4	+		+		+			+		+
ОК 5	+		+	+		+		+		
ОК 6			+		+	+	+		+	
ОК 7	+		+		+		+			+
ОК 8	+		+		+				+	+
ОК 9	+	+	+	+	+	+				+
ОК 10	+	+	+	+	+	+			+	+
ОК 11	+	+	+	+	+	+	+	+		
ОК 12	+	+	+	+		+		+	+	+
ОК 13	+	+	+	+		+		+	+	+
ОК 14	+	+	+	+		+		+	+	+
ОК 15	+	+	+	+	+	+	+	+		
ОК 16	+	+	+	+	+	+	+	+		
ОК 17	+	+	+	+				+		
ОК 18	+	+	+	+				+		
ОК 19	+	+	+	+				+		
ОК 20	+	+	+	+				+		
ОК 21	+	+	+	+				+		
ОК 22	+	+	+	+				+		
ОК 23	+	+	+	+				+		
ОК 24	+	+	+	+				+		
ОК 25	+	+	+	+				+		
ОК 26	+	+	+	+				+		
ОК 27	+	+	+	+				+		
ОК 28	+	+	+	+			+	+		+
ОК 29	+	+	+	+			+	+		+
ОК 30	+	+	+	+			+	+		+
ОК 31	+	+	+	+			+	+		+
ОК 32	+	+	+	+			+	+		+
ОК 33	+	+	+	+			+	+		+
ОК 34	+	+	+	+			+	+		+
ОК 35	+	+	+	+	+			+		
ОК 36	+	+	+	+	+			+		
ОК 37	+	+	+	+	+	+		+	+	
ОК 38	+	+	+	+	+	+		+	+	
ОК 39	+	+	+	+	+	+		+	+	
ОК 40	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ОК 41	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ОК 42	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ОК 43	+	+	+		+		+			

**6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними освітніми компонентами освітньо-професійної
програми**

	РН 1	РН 2	РН 3	РН 4	РН 5	РН 6	РН 7	РН 8	РН 9	РН 10	РН 11	РН 12	РН 13	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12
ОК 1		+		+	+						+		+												
ОК 2		+			+			+	+	+	+														
ОК 3		+			+			+	+	+															
ОК 4		+	+		+		+				+		+	+		+									
ОК 5		+	+			+	+	+			+	+						+							
ОК 6		+			+	+		+			+		+												
ОК 7		+	+		+	+	+	+			+		+												+
ОК 8	+	+	+		+	+	+	+			+														
ОК 9	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+												
ОК 10	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+												
ОК 11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+				+	+	
ОК 12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+
ОК 13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+
ОК 14	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+		+	+	+	+
ОК 15		+			+		+	+	+	+	+	+	+	+					+	+		+	+	+	+
ОК 16		+			+		+	+	+	+	+	+	+	+					+	+		+	+	+	
ОК 17		+					+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+					+
ОК 18		+					+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+					
ОК 19		+					+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+					
ОК 20		+					+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+					
ОК 21		+					+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+					
ОК 22		+					+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+					
ОК 23		+					+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+		+			+
ОК 24		+					+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+		+			+
ОК 25		+					+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+					
ОК 26		+					+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+		+			
ОК 27		+					+	+	+	+								+	+	+			+		+
ОК 28		+					+	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	
ОК 29		+					+	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	
ОК 30		+					+	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	
ОК 31		+					+	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	
ОК 32		+					+	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	
ОК 33		+					+	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	
ОК 34		+					+	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	
ОК 35	+	+			+	+	+	+	+	+			+	+				+	+				+	+	
ОК 36	+	+			+	+	+	+	+	+			+	+				+	+				+	+	
ОК 37		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+
ОК 38		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+
ОК 39		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+		+	+		+
ОК 40	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+					+	+	+
ОК 41	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+					+	+	+
ОК 42	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+					+	+	+
ОК 43		+	+		+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Гарант освітньої програми

Ткачук Н. М. _____